

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

ODGOVORI NA UPITE U VEZI S REGULATORNIM KAPITALOM KREDITNIH INSTITUCIJA

Relevantni propisi:

- Zakon o kreditnim institucijama (NN, br. 159/2013., 19/2015., 102/2015., 15/2018., 70/2019. i 47/2020.)
- Odluka o dokumentaciji koja se prilaže zahtjevu za izdavanje odobrenja za raspoređivanje instrumenata kapitala kao instrumenta regulatornoga kapitala kreditnih institucija (NN, br. 25/2018.)
- Odluka o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 u dijelu vrednovanja imovine i izvanbilančnih stavki te izračunavanja regulatornoga kapitala i kapitalnih zahtjeva (NN, br. 160/2013., 40/2015., 113/2016. i 87/2018.)
- Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 241/2014 od 7. siječnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1423/2013 od 20. prosinca 2013. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na zahtjeve za objavljivanje vlastitog kapitala institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješćivanju institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

SADRŽAJ

BROJ PITANJA	TEMA	DATUM OBJAVE
2020-83/2	Otkup vlastitih dionica	20. studenoga 2020.
2020-83/1	Izračun predvidivih dividendi	20. studenoga 2020.
2223	Smanjenje dopunskog kapitala prije proteka 5 godina od datuma sklapanja dodatka ugovora	20. studenoga 2020.
-	ARHIVA	objavljeno do 31. prosinca 2018.

Broj pitanja:	2020-83/2
Tema:	Otkup vlastitih dionica
Broj članka:	Članak 28. stavak 1. točka (f) (ii) Uredbe (EU) br. 575/2013
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2020.
Pitanje:	Koje se propisane odredbe i postupci primjenjuju kod stjecanja vlastitih dionica u slučaju stjecanja vlastitih dionica do kojeg bi moglo doći uslijed primjene propisanih odredbi Zakona o tržištu kapitala u postupku povlačenja dionica s uređenog tržišta?
Odgovor:	U skladu s važećim propisima, kreditna institucija dužna je za stjecanje vlastitih dionica pribaviti prethodno odobrenje nadležnog tijela. Sukladno Zakonu o tržištu kapitala ("Narodne novine", br. 650/2018. i 17/2020.) društvo koje povlači svoje dionice s uređenog tržišta u obvezi je dati izjavu kojom se obvezuje od svih dioničara koji glasuju protiv odluke o povlačenju dionica otkupiti njihove dionice uz pravičnu naknadu te bi, stoga, u slučaju povlačenja dionica s uređenog tržišta potencijalno moglo doći i do potrebe za stjecanjem vlastitih dionica. Ako je kreditna institucija u postupku povlačenja dionica s uređenog tržišta sukladno odredbama Zakona o tržištu kapitala dužna otkupiti vlastite dionice otkupiti vlastite dionice, kreditna institucija dužna je temeljem članka 77. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 od nadležnog tijela pribaviti prethodno odobrenje za smanjenje, otkup ili ponovnu kupnju instrumenata redovnog osnovnog kapitala koje je institucija izdala u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom. Člankom 78. Uredbe (EU) br. 575/2013 propisani su uvjeti pod kojima se izdaje nadzorno odobrenje za smanjenje regulatornog kapitala. Nadležno tijelo daje instituciji odobrenje za smanjenje, kupnju, otkup, otplatu ili ponovnu kupnju instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala ili za smanjenje, raspodjelu ili reklasifikaciju povezanih računa premija na dionice ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta: (a) ako institucija prije ili u trenutku izvršenja bilo koje od radnji iz članka 77. stavka 1. zamijeni instrumente ili povezane račune premija na dionice iz članka 77. stavka 1. instrumentima regulatornog kapitala jednake ili više kvalitete po uvjetima koji su održivi s aspekta sposobnosti institucije da ostvaruje dobit; (b) ako institucija nadležnom tijelu dokaže da bi regulatorni kapital i prihvatljive obveze institucije nakon izvršenja radnje iz članka 77. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 premašili zahtjeve utvrđene Uredbom (EU) br. 575/2013 i u direktivama 2013/36/EU i 2014/59/EU u iznosu koji nadležno tijelo smatra potrebnim. Ako institucija osigura dovoljne zaštitne mehanizme za svoje poslovanje s regulatornim kapitalom u iznosima koji premašuju zahtjeve utvrđene u

	Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2013/36/EU, nadležno tijelo može toj instituciji izdati opće prethodno odobrenje za izvršenje neke od radnji iz članka 77. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 ako su ispunjeni kriteriji kojima se osigurava da će svaka takva buduća radnja biti u skladu s uvjetima navedenima u ovom stavku točkama (a) i (b). To opće prethodno odobrenje izdaje se samo na određeno razdoblje koje nije dulje od jedne godine i koje se nakon toga može produljiti. Opće prethodno odobrenje izdaje se samo za određeni unaprijed utvrđeni iznos koji utvrđuje nadležno tijelo. U slučaju instrumenata redovnog osnovnog kapitala taj unaprijed utvrđeni iznos ne smije premašiti 3 % relevantnog izdanja i ne smije premašiti 10 % iznosa za koji redovni osnovni kapital premašuje zbroj kapitalnih zahtjeva za redovni osnovni kapital utvrđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013, direktivama 2013/36/EU i 2014/59/EU u iznosu koji nadležno tijelo smatra potrebnim. Nadležna tijela povlače opće prethodno odobrenje ako institucija prekrši bilo koji kriterij za to odobrenje. Člankom 31. stavkom 1. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 241/2014 propisano je da institucija nadležnom tijelu podnosi potpun zahtjev i informacije barem 3 mjeseca prije datuma najave jedne od mjera iz članka 77. Uredbe (EU) br. 575/2013 imateljima instrumenata.

Broj pitanja:	2020-83
Tema:	Izračun predvidivih dividendi
Broj članka:	Članak 26. stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2020.
Pitanje:	Može li se u redovni osnovni kapital uključiti dobit tekuće godine umanjena za iznos dividende iz odluke Uprave Banke u slučaju da Uprava Banke donese odluku o neisplati dividende, odnosno isplati određenog iznosa ili postotka dobiti za dividendu, a Nadzorni odbor Banke isto odobri?
Odgovor:	Osnovni uvjet za priznavanje stavki redovnog osnovnog kapitala propisan je člankom 26. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 te se stavke mogu priznati samo ako su dostupne instituciji za neograničenu i trenutačnu uporabu kako bi se pokrili rizici ili gubici čim nastanu. Člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 propisano je da institucije mogu samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital prije nego što institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije. Nadležno tijelo daje odobrenje za to ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: (a) tu su dobit provjerile osobe koje su neovisne o instituciji i koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja te institucije i (b) institucija je dokazala nadležnom tijelu da je iznos te dobiti umanjen za sve predvidive troškove ili dividende. Hrvatska narodna banka na temelju

	ovog postupka utvrđuje da su izvršeni svi potrebni odbici od dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti ostvarene na kraju poslovne godine te svi oni povezani s predvidivim dividendama, bilo u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom bilo u skladu s drugim prilagodbama, prije nego što instituciji dopusti uključivanje dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti ostvarene na kraju poslovne godine u stavke redovnog osnovnog kapitala i izdaje odobrenje za uključivanje u stavku redovnog osnovnog kapitala. Člankom 2. Delegirane uredbe (EU) br. 241/2014 propisao je značenje izraza "predvidivo" u predvidivoj dividendi za potrebe članka 26. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 te se iznos predvidivih dividendi koji će institucije odbiti kako je navedeno u članku 26. stavku 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 određuje u skladu sa stavicima 2. do 4. tog članka 2. Delegirane uredbe (EU) br. 241/2014. Odredbama članka 2. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) br. 241/2014 uređuje se situacija u kojoj je donesena odluka o iznosu dividendi te je propisano da ako je upravljačko tijelo institucije službeno donijelo odluku ili predložilo odluku relevantnom tijelu institucije o iznosu dividendi koji će se raspodijeliti, taj se iznos odbija od odgovarajuće dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine. Odredbe članka 2. stavaka 4. do 8. Delegirane uredbe (EU) br. 241/2014 odnose se na situacije u kojima upravljačko tijelo nije službeno donijelo odluku ili predložilo odluku relevantnom tijelu o raspodjeli dividendi te se propisuje način izračuna iznosa predvidivih dividendi koje treba odbiti za ove svrhe. Na temelju navedenog, mišljenja smo da se odluka Uprave Banke uz suglasnost Nadzornog obora Banke može smatrati odlukom upravljačkog tijela u vezi s izračunom iznosa predvidivih dividendi iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 te se u ovom slučaju mogu primijeniti odredbe članka 2. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) br. 241/2014 koje uređuju situaciju u kojoj je donesena odluka o iznosu dividendi od upravljačkog tijela institucije ili je predložena odluka relevantnom tijelu institucije o iznosu dividendi, odnosno isplati određenog iznosa ili postotka dobiti za dividendu. Banka na taj način utvrđeni iznos koristi za izračun predvidivih dividendi. Po dobivanju prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke u skladu s postupkom propisanim člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 i člancima 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 241/2014, Banka može uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital prije nego što institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije.

Broj pitanja;	2223
Tema:	Smanjenje dopunskog kapitala prije proteka 5 godina od datuma sklapanja dodatka ugovora
Broj članka:	Članak 77. i 78. Uredbe (EU) br. 575/2013
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2020.
Pitanje:	Može li se izdati rješenje za smanjenje dopunskog kapitala ukoliko je kreditna institucija sklopila dodatak ugovora od kojeg nije prošao Uredbom propisani rok od minimalno 5 godina od datuma njegovog sklapanja?
Odgovor:	Za svako smanjenje dopunskog kapitala prije isteka njegova ugovornog dospijeca potrebno je pribaviti prethodno odobrenje nadležnog tijela te se rješenje za smanjenje dopunskog kapitala može se izdati u skladu s uvjetima propisanim člancima 77. i 78. Uredbe (EU) br. 575/2013. Za izdavanje odobrenja tijekom razdoblja od pet godina koje počinje na dan njihova izdavanja primjenjuju se odredbe članka 78. stavka 4. Uredbe (EU) br. 575/2013 prema kojima nadležno tijelo može instituciji odobriti izvršenje kupnje, otkupa, otplate ili ponovne kupnje instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala ili povezanih računa premija na dionice tijekom razdoblja od pet godina koje počinje na dan njihova izdavanja ako su ispunjeni uvjeti navedeni u stavku 1. članka 78. Uredbe (EU) br. 575/2013 i jedan od sljedećih uvjeta: (a) došlo je do promjene u regulatornoj klasifikaciji tih instrumenata koja bi vjerojatno rezultirala njihovim isključenjem iz regulatornog kapitala ili reklasifikacijom u regulatorni kapital niže kvalitete i ispunjena su oba sljedeća uvjeta: i. nadležno tijelo smatra da je takva promjena u dovoljnoj mjeri izgledna; ii. institucija je dokazala nadležnim tijelima da se regulatorna reklasifikacija tih instrumenata nije mogla razumno predvidjeti u trenutku njihova izdavanja; (b) došlo je do promjene u primjenjivom poreznom tretmanu tih instrumenata u vezi s kojom je institucija dokazala nadležnim tijelima da je ona značajna i da se nije mogla razumno predvidjeti u trenutku izdavanja instrumenata; (c) instrumenti i povezani računi premija na dionice priznati su u skladu s člankom 494.b; (d) ako institucija prije ili u trenutku izvršenja radnje iz članka 77. stavka 1. zamijeni instrumente ili povezane račune premija na dionice iz članka 77. stavka 1. instrumentima regulatornog kapitala jednake ili više kvalitete po uvjetima koji su održivi s aspekta sposobnosti institucije da ostvaruje dobit i ako je nadležno tijelo odobrilo tu radnju na temelju zaključka da bi ona bila korisna s bonitetnog stajališta i opravdana izvanrednim okolnostima; (e) instrumenti dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala ponovno su kupljeni u svrhu održavanja tržišta.

	Nadalje, sukladno javno objavljenim tumačenjima EBA-e, EBA Q&A 2013_16 te 2017_3299, kreditna institucija dužna je prilikom sklapanja svakog dodatka ugovora procijeniti radi li se o materijalnoj promjeni ugovora koja bi utjecala na zaključak da se radi o novom instrumentu dopunskog kapitala u smislu udovoljavanja Uredbom (EU) br. 575/2013 propisanih uvjeta. Tako bi, na primjer, dodatak kojim je produžen rok dospijeća predstavljao promjenu bitnog sastojka ugovora koji ga čini dopunskim kapitalom. Promjenom bitnih sastojka ugovora u ovom kontekstu smatralo bi se i povećanje kamatne stope. U navedenim slučajevima datum izdavanja instrumenta iz članka 63. točke (j) Uredbe (EU) br. 575/2013 bio bi datum sklapanja dodatka ugovora te se na taj datum vrši ponovna procjena usklađenosti odredbi ugovora s propisanim uvjetima za instrument dopunskog kapitala. Na temelju ove nove procjene instrument se eventualno raspoređuje u odgovarajuću stavku regulatornoga kapitala te od tog novog datuma, također, teku novi rokovi vezano uz propisane uvjete za dobivanje odobrenja prema člancima 77. i 78. Uredbe (EU) br. 575/2013.

ARHIVA (objavljeno do 31. prosinca 2018.)

Područje:	Članak 26. stavak 1. točka (d) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit
Broj pitanja:	1803
Datum objave odgovora:	23. svibnja 2014.
Pitanje:	Trebaju li se nerealizirani gubici mjereni po fer vrijednosti za portfelj raspoloživ za prodaju u akumuliranoj ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikazati umanjeni za pripadajuću odgođenu poreznu imovinu ili se iskazuju na bruto principu?
Odgovor:	U vezi s navedenim ističemo sljedeća računovodstvena načela iz Međunarodnih računovodstvenih standarda na kojima zasnivamo svoj zaključak: – u skladu s točkom 55 (b) MRS-a 39, dobit ili gubitak na osnovi financijske imovine raspoložive za prodaju priznaje se u ostalu sveobuhvatnu dobit (osim ispravaka vrijednosti i tečajnih razlika) – u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 100. Uredbe (EU) br. 575/2013 akumulirana ostala sveobuhvatna dobit ima značenje kao u MRS-u 1, koji se primjenjuje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 – u skladu s točkom 7. MRS-a 1 ostala sveobuhvatna dobit obuhvaća stavke prihoda i rashoda koje se ne priznaju u dobit ili gubitak – u skladu s točkama 90. i 91. MRS-a 1 iznos poreza koji se odnosi na stavke ostale sveobuhvatne dobiti iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, ili na način da se stavke netiraju s povezanim poreznim učincima ili na način da se ukupan iznos povezanog poreza iskaže kao zasebna stavka – u skladu s točkama 58. i 61.A MRS-a 12 prihod ili trošak na osnovi poreza koji se odnosi na transakciju ili događaj koji je priznat izvan računa dobiti i gubitka također se priznaje izvan računa dobiti i gubitka (dakle u ovom slučaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti). Na temelju navedenih elemenata zaključujemo da su porezni učinci povezani sa stavkama ostale sveobuhvatne dobiti sastavni dio ostale sveobuhvatne dobiti. U skladu s tim, smatramo da je pri izračunu regulatornoga kapitala akumuliranu ostalu sveobuhvatnu dobit potrebno iskazivati jednako kao i u financijskim izvještajima – dakle, umanjenu za povezane porezne učinke.

Područje:	Članak 26. stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Dobit tekuće godine
Broj pitanja:	1925
Datum objave odgovora:	17. prosinca 2014.
Pitanje:	Koji organ kreditne institucije donosi odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013?
Odgovor:	Uvodno smatramo potrebnim precizirati uvjete primjene članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013. Naime, tom se odredbom uređuje situacija u

	kojoj <i>nije donesena formalna odluka kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak</i> institucije. Ako takva odluka još nije donesena, kreditna institucija može u redovni osnovni kapital (konkretno, u stavku zadržane dobiti) uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine samo ako je dobila prethodno odobrenje HNB-a. HNB će dati to odobrenje: – ako je dobit provjerio revizor (ne radi se, dakle, o reviziji, nego o zasebnom angažmanu revizora s ciljem utvrđivanja, uz odgovarajuću razinu sigurnosti, da je dobit procijenjena u skladu s načelima navedenim u primjenjivom računovodstvenom okviru) i – ako je iznos dobiti umanjen za sve predvidive troškove i dividende u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 241/2014 od 7. siječnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije. Iz navedenoga se može zaključiti kako je ovo specifično pravilo uvedeno s ciljem uređivanja situacije prije nego što je dobit kreditne institucije utvrđena i prije nego što je odlučeno o upotrebi te dobiti odnosno o raspoređivanju te dobiti. Naime, nakon što je odlučeno o upotrebi te dobiti, u izračun regulatornoga kapitala ne uključuje se više dobit tekuće godine, nego će se upotreba dobiti odraziti na ostale dijelove izračuna regulatornoga kapitala (pokrivanje prenesenoga gubitka, unos u rezerve, zadržavanje dobiti ili isplata dividendi). U skladu sa spomenutim zaključkom, smatramo da se za potrebe članka 26. stavka 2. Uredbe <i>formalnom odlukom kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije</i> smatra odluka o upotrebi godišnje dobiti zasnovana na <i>dobiti koja je utvrđena</i> za relevantnu poslovnu godinu. Drugim riječima, smatra se da je konačna godišnja dobit potvrđena ako je ta dobit utvrđena i ako je odlučeno o načinu na koji će se upotrijebiti. U vezi s pitanjem koji organ kreditne institucije donosi predmetnu odluku, Hrvatska narodna banka smatra da se u slučaju kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj formalnom odlukom kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit smatra odluka glavne skupštine kreditne institucije o upotrebi godišnje dobiti nakon što je konačna godišnja dobit utvrđena. Iznimno, umjesto odluke glavne skupštine o upotrebi godišnje dobiti može se uzeti odluka drugoga organa kreditne institucije o upotrebi godišnje dobiti ako je taj organ zakonski i statutarno ovlašten donijeti takvu odluku. Zaključno, ako konačna godišnja dobit još nije utvrđena i ako odluka o upotrebi godišnje dobiti još nije donesena, primjenjuje se članak 26. stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013; ako su oba prethodno navedena uvjeta ispunjena, članak 26. stavak 2. te Uredbe više se ne može primjenjivati.

Područje:	Članak 26. stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Umanjenje redovnog osnovnog kapitala za ispravke vrijednosti za kreditni rizik

Broj pitanja:	2221 i 2222
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2016.
Pitanje:	U slučaju da kreditna institucije krajem prvog kvartala tekuće godine ostvari dobit koja ne ispunjava uvjete da se uključi u redovni osnovni kapital u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe, a s obzirom da i krajem istog razdoblja ima pozitivan neto efekt u Računu dobiti i gubitka vezan uz ispravke vrijednosti, tj. ukidanje rezervacija, treba li kreditna institucija: 1) uključiti u redovni osnovni kapital samo onaj dio efekta Računa dobiti i gubitka vezanog za ispravak vrijednosti koji se odnosi na trošak rezervacija ili 2) u redovni osnovni kapital uopće ne uključiti efekt rezervacija budući je ukupni neto efekt pozitivan tj. kreditna institucija ima ukidanje rezervacija.
Odgovor:	Kako se navodi u točki 3. preambule Delegirane uredbe Komisije br. 183/2014, gubitci povezani isključivo s kreditnim rizikom priznati u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom u tekućoj financijskoj godini trebaju se priznati kao ispravci vrijednosti za kreditni rizik, uz uvjet da institucija prizna učinak u redovnom osnovnom kapitalu. To je bitno u situacijama kad nastupe gubitci zbog umanjenja vrijednosti zabilježeni tijekom financijske godine unatoč ukupnoj dobiti tekuće godine ostvarenoj tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarenoj na kraju poslovne godine koja nije odobrena u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 i kad bi njihovo priznavanje kao ispravaka vrijednosti za kreditni rizik djelovalo na vrijednosti izloženosti ili na dopunski kapital prije nego na redovni osnovni kapital. Za gubitke tijekom poslovne godine iz članka 36. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 takav ispravak nije potreban jer se gubitci tekuće financijske godine u skladu s tim člankom odmah oduzimaju od redovnog osnovnog kapitala. Nastavno na navedeno, člankom 1. stavkom 1. Delegirane uredbe Komisije br. 183/2014 propisano je da su iznosi koje institucija treba uključiti u izračun općih i specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik jednaki zbroju svih iznosa za koje je umanjen redovni osnovni kapital institucije kako bi se izrazili gubitci povezani isključivo s kreditnim rizikom u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom te su zabilježeni u računu dobiti i gubitka, neovisno o tome proizlaze li iz umanjenja vrijednosti, ispravka vrijednosti ili rezervacija za izvanbilančne stavke. Iznosi koji su zabilježeni tijekom financijske godine mogu se uključiti samo u izračun općih i specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik ako su odgovarajući iznosi oduzeti od redovnog osnovnog kapitala institucije, ili u skladu s člankom 36. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili, u slučaju dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koja nije odobrena u skladu s člankom 26. stavkom 2. te Uredbe, neposrednim odgovarajućim umanjenjem redovnog osnovnog kapitala radi određivanja regulatornog kapitala. Sukladno članku 26. stavku 2. Uredbe samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela institucije mogu uključiti dobit tekuće godine ostvarenu

	tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital prije nego što institucija donese formalnu odluku kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak institucije. Za dobivanje odobrenja propisano je ispunjavanje određenih uvjeta. U travnju 2014. godine Hrvatska narodna banka uputila je upit u vezi ove problematike Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo te je odgovor na isti objavljen u studenom 2015. u rubrici "Single Rulebook Q&A" na internetskim stranicama EBE pod rednim brojem 2014_1087. Prema objavljenom odgovoru moguće su dvije situacije za potrebe izvješćivanja o umanjjenjima redovnog osnovnog kapitala tijekom financijske godine prema članku 1. stavku 1. drugom podstavku Delegirane uredbe: 1. ako umanjjenja čine dio ukupnog gubitka tekuće financijske godine sukladno članku 36. stavku 1. točki (a) Uredbe, iznos se uključuje u redak 160 obrasca C 01.00 Regulatorni kapital ili 2. u slučaju dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koja nije odobrena u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe, neposredno odgovarajuće umanjenje redovnog osnovnog kapitala radi određivanja regulatornog kapitala se prikazuje kao umanjenje redovnog osnovnog kapitala u retku 529 – Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala - ostalo obrasca C 01.00 Regulatorni kapital. S obzirom na sve navedeno, mišljenja smo da je kreditna institucija za potrebe provođenja odredbi članaka 1. stavka 1. Delegirane uredbe dužna tijekom financijske godine za sve ispravke vrijednosti koji se odnose na troškove rezervacija umanjiti redovni osnovni kapital, dok istovremeno eventualne prihode od ukidanja troškova rezerviranja ne smije priznati za povećanje redovnog osnovnog kapitala ukoliko nisu ispunjeni svi uvjeti iz članka 26. stavka 2. Uredbe.

Područje:	Članak 26. stavak 3. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Konverzija hibridnih instrumenata u dionice
Broj pitanja:	2046
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2015.
Pitanje:	Treba li Banka zatražiti suglasnost HNB-a za zamjenu hibridnog instrumenta koji se uračunava u dopunski kapital redovnim dionicama Banke te kako evidentirati instrument do dobivanja suglasnosti HNB-a za uključenje u redovni osnovni kapital?
Odgovor:	S obzirom da se u ovom slučaju radi o namjeri Banke da zamjeni hibridni instrument koji se uračunava u dopunski kapital redovnim dionicama Banke koji će ukoliko bude ispunjavao sve propisane uvjete postati redovni osnovni kapital tj. instrument regulatornog kapitala više kvalitete, mišljenja smo da se transakcija može provesti uz uvjet da Banka posebnu pozornost usmjeri na prepoznavanje rizika koji bi se tijekom provođenja radnji vezanih uz

	konverziju mogli pojaviti, a koji bi eventualno mogli utjecati na to da Banka ne bi ispunila bilo koji Uredbom (EU) br. 575/2013 propisani uvjet za priznavanje bilo koje stavke regulatornog kapitala (postojećeg dopunskog kapitala odnosno budućih stavki redovnog osnovnog kapitala). Budući da se u ovom slučaju radi o povećanju kapitala izdavanjem novih dionica primjenjuje se članak 26. stavak 3. Uredbe prema kojemu HNB procjenjuje ispunjava li izdanje instrumenata redovnog osnovnog kapitala kriterije navedene u članku 28. Uredbe, a kreditna institucija može rasporediti instrumente kapitala kao instrumente redovnog osnovnog kapitala tek nakon što dobije odobrenje HNB-a. Nadalje, Banka bi, u svrhe dobivanja odobrenja za raspoređivanje instrumenata kapitala kao instrumenata redovnog osnovnog kapitala trebala HNB-u dostaviti cjelovit opis svih aktivnosti i okolnosti koje bi prethodile konverziji instrumenata dopunskog kapitala (hibridnih depozita) u stavke redovnog osnovnog kapitala te potpunu dokumentaciju koja dokazuje da aktivnostima koje Banka planira poduzeti visina i kvaliteta ukupnog regulatornoga kapitala Banke neće biti narušena te da neće doći do njegovog smanjenja. Tijekom cijelog postupka konverzije, Banka treba osigurati potpuno ispunjavanje svih propisanih uvjeta i koraka te niti u jednom trenutku ne smije biti ugrožena visina ukupnog regulatornog kapitala. U slučaju potrebe odnosno promjene neke od aktivnosti Banka je dužna obavijestiti HNB. Mišljenja smo da bi Banka trebala provesti najmanje sljedeće aktivnosti: • provođenje postupka povećanja temeljnog kapitala u skladu propisanim (Zakon o trgovačkim društvima i drugi propisi koji reguliraju povećanje temeljnog kapitala dioničkih društava napose kreditnih institucija kao dioničkih društava) te statutom uređenim; • donošenje Odluke Glavne skupštine Banke o izdavanju novih dionica; • izdavanje, upis i uplata dionica – dionice će biti „uplaćene“ zatvaranjem obveze banke za uplaćene hibridne instrumente zatvaranjem obveze dioničara (iste osobe koji su vlasnici hibridnih instrumenata) za upisane a neuplaćene redovne dionice; • upis povećanja temeljnog kapitala Banke u sudski registar; • zahtjev HNB-u za raspoređivanje novih redovnih dionica Banke u instrumente redovnog osnovnog kapitala uz dostavljanje kompletne dokumentacije o provedenim aktivnostima. Mišljenja smo da u svrhe zadržavanja kvalitete regulatornoga kapitala te sprječavanja njegovog smanjenja Banka nakon što je provela transakciju „zamjene“ hibridnog instrumenta za redovne dionice, a još nije dobila odobrenje za povećanje instrumenata redovnog osnovnog kapitala, „nove“ redovne dionice odnosno novi temeljni kapital, treba i dalje prikazivati kao dopunski kapital (ukoliko se nisu dogodile nikakve promjene odnosno ukoliko su ispunjeni svi propisani uvjeti za priznavanje u dopunski kapital), sve do dobivanja odobrenja za priznavanje u redovni osnovni kapital.

	Priznavanje novog temeljnog kapitala, kao instrumenata redovnog osnovnog kapitala Banka bi mogla izvršiti tek nakon dobivanja odobrenja HNB-a za povećanje redovnog osnovnog kapitala.
Područje:	Članak 467. stavak 1. i članak 468. stavak 1. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Priznavanje nerealiziranih dobitaka i gubitaka imovine i obveza po fer vrijednosti u regulatornom kapitalu nakon proteka prijelaznog razdoblja
Broj pitanja:	2344
Datum objave odgovora:	14. svibnja 2018.
Pitanje:	Na koji se način protekom prijelaznog razdoblja iz članka 467. stavka 1. i članka 468. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 nerealizirani dobitci i gubici imovine i obveza po fer vrijednosti uključuju u izračun regulatornoga kapitala?
Odgovor:	Člankom 35. Uredbe (EU) br. 575/2013 propisano je da, osim u slučaju stavki iz članka 33. Uredbe (EU) br. 575/2013, institucije ne provode prilagodbe s ciljem uklanjanja nerealiziranih dobitaka ili gubitaka po svojoj imovini ili obvezama mjerenim po fer vrijednosti iz svog regulatornog kapitala. Temeljem odredbi članka 467. stavka 1. i članka 468. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 odredbama članka 5. i 6. Odluke o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 u dijelu vrednovanja imovine i izvanbilančnih stavki te izračunavanja regulatornoga kapitala i kapitalnih zahtjeva ("Narodne novine", br. 160/2013., 140/2015. i 113/2016.) utvrđen je način uključivanja nerealiziranih dobitaka i gubitaka imovine ili obveza mjerenih po fer vrijednosti u prijelaznom razdoblju. Prema navedenim odredbama, kreditne institucije dužne su u prijelaznom razdoblju koje završava 31. prosinca 2017. iz izračuna regulatornog kapitala isključivati nerealizirane dobitke imovine ili obveza mjerenih po fer vrijednosti u 100%-tnom iznosu, odnosno u izračun regulatornog kapitala uključivati nerealizirane gubitke imovine ili obveza mjerenih po fer vrijednosti u 100%-tnom iznosu. Po proteku prijelaznog razdoblja, odnosno od 1. siječnja 2018. kreditna institucija dužna je primjenjivati članak 35. Uredbe (EU) br. 575/2013, odnosno, osim u slučaju stavki iz članka 33. Uredbe (EU) br. 575/2013, ne provoditi prilagodbe s ciljem uklanjanja nerealiziranih dobitaka ili gubitaka po svojoj imovini ili obvezama mjerenim po fer vrijednosti iz svog regulatornog kapitala. Uključivanje nerealiziranih dobitaka ili gubitaka po svojoj imovini ili obvezama mjerenim po fer vrijednosti u izračun regulatornog kapitala provodi se s obzirom na to na koju se stavku redovnog osnovnog kapitala, te na koje se razdoblje poslovanja odnose nerealizirani dobitci ili gubici uz prethodno zadovoljenje uvjeta da se isti mogu priznati kao redovni osnovni kapital samo ako su dostupni instituciji za neograničenu i trenutačnu uporabu kako bi se pokrili rizici ili gubici čim nastanu (članak 26. stavak 1. Uredbe (EU) br. 575/2013). Ako se radi o nerealiziranim dobitcima po imovini ili obvezama mjerenim po fer vrijednosti koji se uključuju u stavku zadržane dobiti iz članka 26. stavka

	1. pod c) Uredbe(EU) br. 575/2013, u slučaju da se nerealizirani dobiti odnose na razdoblje poslovanja za koje nije donesena formalna odluka glavne skupštine kojom je temeljem revidiranih godišnjih financijskih izvještaja odlučeno da se dobit s te osnove zadržava, kreditna institucija može u redovni osnovni kapital uključiti dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarenu na kraju poslovne godine samo ako je u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 dobila prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke. Ako se radi o nerealiziranim dobitima po imovini ili obvezama mjeranim po fer vrijednosti koji se uključuju u stavku akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti iz članka 26. stavka 1. pod d) Uredbe (EU) br. 575/2013, za njihovo uključivanje u regulatorni kapital u tijeku poslovne godine nije potrebno zadovoljenje uvjeta iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013, odnosno priznaju se u regulatornom kapitalu u 100%-tnom iznosu, odnosno neto iznos rezerve fer vrijednosti se uključuje u izračun regulatornoga kapitala.

Područje:	Članak 36. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti
Broj pitanja:	1813
Datum objave odgovora:	23. svibnja 2014.
Pitanje:	Treba li kreditna institucija s odgođenom poreznom imovinom formiranom na osnovi prenesenih poreznih gubitaka postupati kao s odgođenom poreznom imovinom koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika?
Odgovor:	Točkom 5. Međunarodnog računovodstvenog standarda 12, kako je prenesen u propise Europske unije, uređeno je da odgođena porezna imovina jesu iznosi poreza na dobit koji se vraćaju u budućim razdobljima s obzirom na: (a) privremene razlike koje se mogu odbiti (b) prenesene neiskorištene porezne gubitke i (c) prenesene neiskorištene porezne olakšice. Uzimajući u obzir da MRS 12 jasno navodi tri različite osnove za formiranje odgođene porezne imovine, smatramo da se odgođena porezna imovina formirana na osnovi prenesenih neiskorištenih poreznih gubitaka ne može poistovjetiti s odgođenom poreznom imovinom koja proizlazi iz privremenih razlika. Osim toga, članak 17. stavak 2. Zakona o porezu na dobit ("Narodne novine", br. 177/2004., 90/2005., 57/2006., 146/2008., 80/2010., 22/2012., 148/2013., 143/2014., 50/2016., 115/2016. i 106/2018.) navodi da se porezni gubitak (u situaciji negativne porezne osnovice) prenosi i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u sljedećih pet godina. Prema tome, ako porezni obveznik u pet godina od utvrđivanja poreznoga gubitka ne ostvari dobit, taj se porezni gubitak više ne može prenositi i upotrebljavati za umanjivanje porezne osnovice. Temeljem toga može se zaključiti da je

	ispunjen uvjet da se tako formirana odgođena porezna imovina može realizirati samo ako institucija u budućnosti ostvari oporezivu dobit, u smislu članka 4. stavka 1. točke 107. Uredbe (EU) br. 575/2013. Temeljem dosad navedenoga, smatramo da je s odgođenom poreznom imovinom formiranom na osnovi prenesenih poreznih gubitaka potrebno postupati kao s odgođenom poreznom imovinom koja ovisi o budućoj profitabilnosti i koja ne proizlazi iz privremenih razlika. U skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (c) i člankom 38. Uredbe (EU) br. 575/2013, taj je iznos (budući da se na njega ne primjenjuje izuzeće iz članka 48. te Uredbe) u cijelosti potrebno odbiti od stavki redovnog osnovnog kapitala.

Područje:	Članak 36. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Odgođena porezna imovina koja ne ovisi o budućoj profitabilnosti
Broj pitanja:	1813
Datum objave odgovora:	3. rujna 2015.
Pitanje:	Može li se odgođena porezna imovina formirana na temelju nerealiziranih rashoda od vrijednosnih papira (što se smatra privremenom razlikom jer će se takvi rashodi priznati u trenutku dospijeca ili konačne prodaje obveznica i ničim ne ovise o kretanju profita kreditne institucije) smatrati odgođenom poreznom imovinom koja ne ovisi o budućoj profitabilnosti te se stoga ne bi trebala odbijati od redovnog osnovnog kapitala?
Odgovor:	S obzirom na to da se primjena Uredbe u dijelu odgođene porezne imovine izravno veže uz porezne propise o istome je zatraženo mišljenje od Ministarstva financija, Porezne uprave, koje je sadržano u odgovoru. Prema članku 6. stavku 1. točki 2. Zakona o porezu na dobit (NN, br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14., 143/2014., 50/2016., 115/2016. i 106/2018.) porezna osnovica može se umanjiti za prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani dobiti) ako su bili uključeni u poreznu osnovicu. Nadalje, stavkom 3. istog članka propisano je da se za svote iz stavka 1. toga članka može iskazati porezni gubitak, odnosno gubitak se može povećati, uz uvažavanje pravila o državnim potporama i potporama male vrijednosti. Nadalje, člankom 10. stavkom 1. propisano je da se rashodi smanjenja vrijednosti financijske imovine priznaju u razdoblju u kojemu je imovina prodana ili na drugi način uporabljena. Slijedom navedenoga, porezna osnovica iz članka 5. stavka 1. može se u poreznom razdoblju u kojemu su realizirani gubici nastali, neovisno o tome je li porezni obveznik u tom poreznom razdoblju ostvario gubitak ili dobit, umanjiti i za prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela, koji su bili uključeni u poreznu osnovicu. Međutim, prilikom umanjenja porezne osnovice u poreznom razdoblju u kojemu su gubici realizirani, potrebno je isključiti mogućnost dvostrukog umanjenja porezne osnovice temeljem istoga gubitka. Budući da se, prema dobivenom mišljenju od Ministarstva financija, nerealizirani rashodi pri vrijednosnom usklađenju financijskih instrumenata, koji nisu bili porezno priznati rashod u jednom razdoblju, u oporezovanom

	iznosu mogu isključiti iz porezne osnovice u poreznom razdoblju u kojem se financijska imovina realizira neovisno o iznosu porezne osnovice, odnosno mogu se isključiti iz porezne osnovice čak i ako kreditna institucija ostvari negativan financijski rezultat za porezne svrhe, smatramo da se u ovom slučaju radi o odgođenoj poreznoj imovini koja ne ovisi o budućoj profitabilnosti te se stoga ne bi trebala odbijati od redovnog osnovnog kapitala već ju je potrebno uključiti u izračun kapitalnih zahtjeva odnosno u izračun izloženosti ponderirane rizikom.

Područje:	Članak 36. stavak 1. točka (f) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Tretman vlastitih dionica u zalogu kod izračuna regulatornoga kapitala
Broj pitanja:	2002
Datum objave odgovora:	3. rujna 2015.
Pitanje:	Treba li vlastite dionice u zalogu tretirati kao odbitnu stavku od regulatornoga kapitala?
Odgovor:	Prema odredbama članka 36. stavka 1. točke (f) Uredbe institucije od stavki redovnog osnovnog kapitala, između ostalog, odbijaju izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala. Na temelju stavka 2. istog članka u siječnju 2014. donesena je Delegirana uredba Komisije (EU) br. 241/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije (u nastavku teksta: Delegirana uredba) kojom je pobliže određena primjena odbitaka od stavki redovnog osnovnog kapitala. Delegirana uredba, trebala bi biti nadopunjena na način da detaljnije regulira i odbitke navedene u članku 36. stavku 1. točke (f) Uredbe. U odgovoru objavljenom na internetskim stranicama Europskog nadzornog tijela za bankarstvo koji se pod rednim brojem 2013_9 može pronaći u rubrici "Single Rulebook Q&A" najavljuje se da će Delegirana uredba precizirati primjenu odbitaka izravnih, neizravnih ili sintetskih oblika posjedovanja instrumenata redovnog osnovnog kapitala koji su navedeni u članku 36. stavku 1. točki (f) Uredbe. Kada kriteriji koji će biti propisani navedenom Delegiranom uredbom budu zadovoljeni vlastiti instrumenti regulatornog kapitala koji su primljeni u zalog morati će umanjiti regulatorni kapital. Vrijednost koja će se oduzimati od kapitala biti će računovodstvena vrijednost instrumenata uključenih u izračun regulatornog kapitala. U očekivanju propisanih kriterija smatramo da je primjereno primijeniti isti tretman, a sukladno argumentima koje iznosi Zakon o trgovačkim društvima (NN, br. 111/1993., 34/1999., 121/1999., 52/2000., 118/2003., 107/2007., 146/2008., 137/2009., 125/2011., 152/2011., 111/2012., 68/2013., 110/2015.; u nastavku teksta: Zakon). Naime, članak 238. stavak 1. Zakona definirao je da se sa stjecanjem vlastitih dionica po odredbama članka 233. stavka 1. i 3., i članka 237. Zakona izjednačuje uzimanje vlastitih dionica u zalog. Kreditna institucija, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno, može u okviru tekućih poslova uzimati u zalog vlastite dionice do

	ukupnog iznosa temeljnog kapitala iz članka 233. stavka 4. Zakona. Na odgovarajući način primjenjuje se odredba članka 234. Zakona. Prema članku 233. stavku 4. Zakona na dionice stečene na način propisan stavkom 1. ovoga članka te u svrhe navedene u stavku 3. točkama 1. do 3., 5. i 8. članka 233. zajedno s vlastitim dionicama koje društvo već ima ne smije otpasti više od deset posto (10%) temeljnog kapitala društva. Takvo je stjecanje nadalje dopušteno samo onda ako društvo stvori propisane rezerve za te dionice tako da neto aktiva društva iskazana u financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu zbog stjecanja dionica ne postane manja od iznosa temeljnog kapitala i rezervi koje po zakonu ili po statutu ono mora imati a koje se ne smiju koristiti za isplate dioničarima. Sukladno svemu navedenom mišljenja smo da je Banka dužna do dana stupanja na snagu Delegirane uredbe koja će propisati kriterije za isto kod uzimanja u zalog vlastitih dionica postupati sukladno odredbama Zakona te sve vlastite dionice primljene u zalog tretirati kao odbitnu stavku od regulatornoga kapitala.

Područje:	Članak 36. stavak 1. točka (i) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Tretman ulaganja u društvo za osiguranje kod izračuna regulatornoga kapitala
Broj pitanja:	1992
Datum objave odgovora:	3. rujna 2015.
Pitanje:	Može li se ulaganje u iznosu većem od 10% instrumenata redovnog osnovnog kapitala u društvo za osiguranje tretirati na način da ovo ulaganje ne predstavlja odbitnu stavku od redovnog osnovnog kapitala već da se ponderira s 250% sukladno članku 470. stavku 2. točki b. i stavku 3. Uredbe?
Odgovor:	Prema odredbama članka 4. stavka 1. točke 27. Uredbe društvo za osiguranje se smatra subjektom financijskog sektora. Prema odredbama članka 36. stavka 1. točke (i) Uredbe institucije od stavki redovnog osnovnog kapitala odbijaju primjenjiv iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje. Člankom 43. Uredbe propisano je što se smatra značajnim ulaganjem u subjekt financijskog sektora. Način izračuna i provođenja odbitaka od stavki redovnog osnovnog kapitala propisani su člancima 45. i 47. Uredbe uz primjenu pragova izuzeća za odbitke od stavki redovnog osnovnog kapitala iz članka 48. Uredbe. Člankom 470. Uredbe propisano je izuzeće od obveze odbijanja od stavki redovnoga osnovnoga kapitala. Stavkom 2. ovoga članka propisano je da odstupajući od članka 48. stavka 1. Uredbe tijekom razdoblja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. institucije, između ostalog, ne smiju odbijati stavke iz točke (b) ovog stavka koje ukupno iznose jednako ili manje od 15% relevantnih stavki redovnoga osnovnoga kapitala institucije ako institucija ima značajno ulaganje u subjekt financijskog sektora koje je ukupno jednako

	ili manje od 10% relevantnih stavki redovnog osnovnog kapitala te se sukladno stavku 3. istog članka stavkama izuzetim od odbitaka dodjeljuje ponder od 250%. Osim navedenog, člankom 49. stavkom 2. Uredbe propisano je da se za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi i na potkonsolidiranoj osnovi institucije koje podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog ne odbijaju ulaganja u instrumente regulatornog kapitala koje izdaju subjekti financijskog sektora uključeni u opseg nadzora na konsolidiranoj osnovi, osim ako nadležna tijela odluče da su ti odbici potrebni u posebne svrhe, ponajprije u svrhu strukturnog razdvajanja bankovnih djelatnosti ili planiranja sanacije. Sukladno navedenom, mišljenja smo da, ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 49. stavka 2. Uredbe, kreditna institucija za potrebe izračuna regulatornog kapitala ne odbija ulaganja u instrumente regulatornog kapitala društva za osiguranje te je iznos toga ulaganja podložan ponderiranju. Ukoliko to nije slučaj, kreditna institucija do 31. prosinca 2017. primjenjuje izuzeće propisano člankom 470. stavkom 2. točkom (b) Uredbe, a nakon toga roka dužna je navedene stavke odbijati od stavki redovnog osnovnog kapitala sukladno člancima 36., 45., 47. i 48. Uredbe.

Područje:	Članak 48. i 49. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Tretman ulaganja u instrumente regulatornog kapitala članica grupe
Broj pitanja:	2421
Datum objave odgovora:	26. listopada 2017.
Pitanje:	Koji se ponder rizika na pojedinačnoj osnovi dodjeljuje ulaganjima u subjekte financijskog sektora koji su uključeni u opseg nadzora na konsolidiranoj osnovi?
Odgovor:	Člankom 36. stavkom 1. točkom (i) Uredbe propisano je da institucija od stavki redovnog osnovnog kapitala odbija primjenjivi iznos izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje. Člancima 43., 45. i 47. Uredbe te Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 241/2014 od 7. siječnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije detaljnije je propisan izračun i primjena odbitaka. Nadalje, člankom 48. Uredbe propisani su uvjeti primjene pragova izuzeća za odbitke od stavki redovnog osnovnog kapitala te je stavkom 4. istog članka propisano da se iznosima stavki koji se ne odbijaju dodjeljuje ponder rizika od 250%. Člankom 49. stavkom 2. Uredbe propisano je da za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi i na potkonsolidiranoj osnovi institucije koje podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog Uredbe ne odbijaju ulaganja u instrumente regulatornog kapitala koje izdaju subjekti financijskog sektora uključeni u opseg nadzora na konsolidiranoj osnovi, osim ako nadležna tijela odluče da

	su ti odbici potrebni u posebne svrhe, ponajprije u svrhu strukturnog razdvajanja bankovnih djelatnosti ili planiranja sanacije. Člankom 4. istog stavka propisano je da se ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu s odredbama ovog članka smatraju izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg, prema potrebi. Na internetskim stranicama Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (www.eba.europa.eu), u rubrici "Single Rulebook Q&A", pod rednim brojem 2013_268 objavljeno je tumačenje prema kojemu za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj osnovi i na potkonsolidiranoj osnovi institucije koje podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi, a koje primjenjuju standardizirani pristup, izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja dodjeljuju ponder rizika 100 ili ih se tretira kao visokorizične stavke u skladu s člankom 128. Uredbe. S obzirom na sve navedeno, mišljenja smo da za potrebe izračuna regulatornog kapitala na pojedinačnoj i potkonsolidiranoj osnovi institucije koje podliježu nadzoru na konsolidiranoj osnovi, a koje primjenjuju standardizirani pristup, izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja, ako se ne radi o visokorizičnim stavkama u skladu s člankom 128. Uredbe, dodjeljuju ponder rizika 100.

Područje:	Članak 63. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Konverzija valute hibridnog instrumenta iz valute CHF u valutu EUR
Broj pitanja:	2220
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2016.
Pitanje:	Može li se i na koji način provesti konverzija valute postojećeg hibridnog instrumenta dopunškoga kapitala (hibridnog depozita) iz valute CHF u valutu EUR?
Odgovor:	Mišljenja smo da se konverzija valute hibridnog dopunškoga kapitala (hibridnog depozita) iz valute CHF u valutu EUR može provesti aneksiranjem postojećeg ugovora uz vođenje računa o tome da instrument nastavi ispunjavati sve Uredbom propisane uvjete za instrumente dopunskog kapitala kao dijela regulatornoga kapitala. Naime, Uredbom nije propisana potreba dobivanja suglasnosti HNB-a za raspoređivanje instrumenta u dopunski kapital, već se instrument raspoređuje u dopunski kapital samo ako ispunjava Uredbom propisane uvjete za takvo raspoređivanje.

Područje:	Članak 66. točka (c) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Odbitak instrumenata dopunskog kapitala kad institucija nema značajno ulaganje
Broj pitanja:	1985
Datum objave odgovora:	3. rujna 2015.
Pitanje:	Treba li kreditna institucija za iznos ulaganja u obveznice financijske institucije (EU) u svrhu dopunskog kapitala koji ne premašuje 10% regulatornog kapitala kreditne institucije, a u istoj financijskoj instituciji

	kreditna institucija nema značajno ulaganje, umanjiti svoj dopunski kapital ili je takvo ulaganje podložno odgovarajućem ponderiranju?
Odgovor:	Odbici od stavki dopunskog kapitala uređeni su člankom 66. Uredbe (EU) br. 575/2013. Prema točki (c) ovog članka od stavki dopunskog kapitala odbija se primjenjiv iznos određen u skladu s člankom 70. izravnih, neizravnih i sintetskih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje. Člankom 70. Uredbe (EU) br. 575/2013, a za potrebe članka 66. točke (c) Uredbe (EU) br. 575/2013, uređen je način izračuna primjenjivog iznosa koji se odbija od stavki dopunskog kapitala kad institucija nema značajno ulaganje u relevantni subjekt. Člankom 70. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 575/2013 propisano je da iznos ulaganja iz članka 66. stavka 1. točke c) koji je jednak ili manji od 10 % stavki redovnog osnovnog kapitala institucije nakon primjene odredbi iz stavka 1. točke (a) podtočaka od i. do iii. ne odbija se i podložan je odgovarajućim ponderima rizika u skladu s poglavljem 2. ili 3. glave II. dijela trećeg i zahtjevima iz glave IV. dijela trećeg, prema potrebi. Dakle, ukoliko je propisanim postupkom utvrđen primjenjiv iznos koji je potrebno odbiti od stavki dopunskog kapitala, odnosno primjenjiv iznos veći je od 10% stavki redovnog osnovnog kapitala institucije, isti se unosi kao odbitak od stavki dopunskog kapitala (Provedbena uredba Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješćivanju institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća; Obrazac CA1 - Regulatorni kapital; pozicija 940: 1.2.8 Instrumenti dopunskog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje). Ukoliko je primjenjiv iznos jednak ili manji od 10% stavki redovnog osnovnog kapitala institucije, iznos ulaganja se ne odbija i podložan je odgovarajućim ponderima rizika sukladno pripadajućim odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013.

Područje:	Članak 77. i 78. Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Smanjenje dopunskog kapitala
Broj pitanja:	2118
Datum objave odgovora:	20. studenoga 2016.
Pitanje:	Koji su uvjeti za dobivanje odobrenja za smanjenje dopunskog kapitala kreditne institucije?
Odgovor:	Uredbom (EU) br. 575/2013 propisani su slučajevi i uvjeti dobivanja prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke za smanjenje/otplatu dopunskog kapitala kreditne institucije. Sukladno Uredbi, HNB može na zahtjev kreditne institucije izdati odobrenje za smanjenje/otplatu dopunskog kapitala najranije pet godina od dana izdavanja instrumenata dopunskog kapitala (članak 63. točka (j) Uredbe). U iznimnom slučaju odobrenje se može izdati i prije protoka roka od pet godina od dana izdavanja instrumenta dopunskog kapitala, ali samo ako su ispunjeni dodatno propisani uvjeti koji,

	između ostalog, uključuju zamjenu postojećih instrumenata novim instrumentima jednake ili više kvalitete (članak 78. stavak 4. Uredbe). U nastavku dajemo detaljnije obrazloženje relevantnih odredbi važećih propisa. Pravila o kapitalnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva dio su jedinstvenih pravila Europske unije (u nastavku teksta: EU) te se njima u zakonodavstvu EU-a primjenjuje Sporazum Basel III o međunarodno dogovorenim standardima vezano uz kapital. Pravila o kapitalnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva se sastoje od: • Uredbe koja se izravno primjenjuje u svim državama članicama EU-a – bez uvođenja u nacionalno zakonodavstvo te • Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27. 6. 2013.) čije su odredbe prenesene u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o kreditnim institucijama i propisima HNB-a. Uredbom se, između ostalog, utvrđuju bonitetni zahtjevi za regulatorni kapital kreditnih institucija te se on kategorizira ovisno o njegovoj kvaliteti i riziku koji pokriva. Regulatorni kapital sastoji se od osnovnog i dopunskog kapitala pri čemu se osnovni kapital smatra kapitalom koji treba osigurati trajnost poslovanja. Dopunski kapital smatra se kapitalom koji se koristi u slučaju propasti kreditne institucije, odnosno omogućuje instituciji da isplati deponente i vjerovnike viših isplatnih redova u slučaju insolventnosti. S obzirom na njegovu veliku važnost za tekuće i buduće poslovanje institucije Uredbom su detaljno propisani uvjeti koje moraju ispuniti instrumenti kapitala da bi se mogli, za bonitetne svrhe, uključiti u određenu obračunsku kategoriju regulatornog kapitala. Dakle, da bi kreditna institucija mogla rasti i razvijati svoje poslovanje potrebna joj je određena količina i kvaliteta regulatornog kapitala koju najvećim dijelom osiguravaju dioničari i ulagatelji u instrumente dopunskog kapitala. Da bi se neki instrument kapitala koji je institucija izdala mogao rasporediti u obračunsku kategoriju dopunskog kapitala, mora ispuniti sve Uredbom propisane uvjete (članak 63. Uredbe). Ističemo uvjet iz članka 63. točke (j) kojim je propisano da se instrumenti dopunskog kapitala mogu prijevremeno otplatiti samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 77. Uredbe, a najranije pet godina od dana izdavanja osim kada su ispunjeni uvjeti iz članka 78. stavka 4. Uredbe. Prema navedenim odredbama, kreditna institucija je u skladu s člankom 77. Uredbe dužna od HNB-a zatražiti prethodno odobrenje za smanjenje/otplatu dopunskog kapitala prije datuma njegova ugovorenog dospijeca, a HNB može izdati odobrenje za smanjenje regulatornog kapitala jedino ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani člankom 78. Uredbe. HNB bi prema navedenim odredbama mogao izdati odobrenje najranije pet godina od dana izdavanja instrumenta, osim u iznimnom slučaju kada je to moguće učiniti ranije ukoliko su ispunjeni dodatno propisani uvjeti od kojih je jedan

	zamjena instrumenata novim instrumentima jednake ili više kvalitete (članak 78. stavak 4. Uredbe).

Područje:	Članak 437. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 575/2013
Tema:	Objava informacija o regulatornom kapitalu
Broj pitanja:	1849
Datum objave odgovora:	29. svibnja 2014.
Pitanje:	Koje vrste instrumenata kreditna institucija treba upotrijebiti pri objavi opisa glavnih značajki instrumenata regulatornoga kapitala u skladu s člankom 3. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013 (opis pozicije 7. u Prilozima II. i III.)?
Odgovor:	Izbornik vrsta instrumenata objavljen je na mrežnim stranicama HNB-a, u rubrici "Supervizija", "Propisi EU", uz poveznicu Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013. Kao izbornik vrsta instrumenata primjenjiv na kreditne institucije u RH upotrebljava se sljedeći popis: – redovne dionice – nekumulativne povlaštene dionice – kumulativne povlaštene dionice – poslovni udjeli – obveznice – primljeni depoziti – primljeni krediti – ostali financijski instrumenti.